

Peter Bläuer

Η σχέση μας με τον Peter Bläuer, ξεκινάει εντελώς ανορθόδοξα. Συγκεκριμένα όχι με τον ίδιο, αλλά με τον θεσμό που εκπροσωπούσε μέχρι πέρσι την LISTE Art Fair, της οποίας πια, ως Περιοδικό, είμαστε Χορηγοί Επικοινωνίας σε Μόνιμη Βάση. Όταν λάβαμε όμως το πρώτο απαντητικό e-mail, το οποίο μας δήλωνε ότι θα ήθελαν πολύ να είμαστε Χορηγοί Επικοινωνίας, μια και μαζί με το ARTSY τότε (2016) είμαστε τα μοναδικά Ηλεκτρονικά Περιοδικά, αντίδρασή μου ήταν: Δημήτρης σβήσε το, σε παρακαλώ. Είναι ιός (!) και φυσικά δεν το έσβησε ο πιο ψύχραιμος πάντα από εμένα Δημήτρης κι έτσι ξεκίνησε αυτή η

πραγματικά σημαντική επαγγελματική συνεργασία. Αεικίνητος, αφού στην Βασιλεία τρέχει και παρακολουθεί τα πάντα πεζός, ακριβώς όπως κι εγώ, θεωρώ μεγάλη τιμή και χαρά, που συμμετέχει και σ' αυτήν την έκδοση, σε μία στιγμή που έβαλλε μία τελεία στην καριέρα του, αλλά τέτοιοι πρωτοποριακοί άνθρωποι, μάλλον δεν βάζουν ποτέ τελεία, ακόμη κι αν συνταξιοδοτηθούν κι αυτή είναι η γοητεία τους...

Της Έφης Μιχάλαρου & του Δημήτρη Λεμπέση

Φωτό: Αρχείο Liste Art Fair

Κύριε Peter Bläuer, το 1995 μαζί με την Eva Presenhuber και τον Peter Kilchmann, ιδρύσατε την LISTE Art Fair, αλλά οι δρόμοι σας χώρισαν, οι άλλοι δύο συνεργάτες σας, έχουν επιτυχημένες γκαλερί και εσείς παραμένετε πιστός στο όραμά σας. Ποιοι από τους αρχικούς σας στόχους έχουν επιτευχθεί και οι οποίοι επαναπροσδιορίστηκαν;

Σε αντίθεση με την Eva Presenhuber και τον Peter Kilchman, ήμουν Επιμελητής. Με ρωτήσαν αν θα με ενδιέφερε να ιδρύσω και να οργανώσω μια νέα Art Fair. Ποτέ δεν είχε τύχει να διευθύνω μία Art Fair... (χαμό-

γελο)... Παρόλα αυτά, η πρώτη LISTE το 1996 ήταν πολλή επιτυχημένη, και είδα ότι υπήρχαν όλες αυτές οι σπουδαίες νέες γκαλερί, που ποτέ δεν είχαν συμμετάσχει στη Art Basel. Έτσι αποφάσισα να δεχτώ αυτή την πρόκληση. Τα πρώτα χρόνια, παρουσιάζαμε σχεδόν αποκλειστικά πολύ νέες ανερχόμενες γκαλερί, οι συμμετοχές αυτά τα πρώτα χρόνια ήταν πολύ περιορισμένες αλλά αυτό άλλαξε με τον καιρό. Η LISTE ανταποκρίνεται σε κάθε είδους αλλαγή στην επιχείρηση των γκαλερί και πάντα προσπαθεί να καλύψει τις συγκεκριμένες ανάγκες, όπως επίσης ο κύριος σκοπός μας είναι να παρουσιάζουμε νέες γκαλερί κάθε χρόνο. Παράλληλα οι γκαλερί μπορούν να συμμετέχουν στην LISTE, περισσότερες φορές από ότι στο παρελθόν, αυτό που παραμένει σημαντικό είναι ότι κυρίως παρουσιάζουν διαφορετικούς καλλιτέχνες και θέσεις από την Art Basel. Αλληλοσυμπληρωνόμαστε.

Αλήθεια, γιατί διαλέξατε την Βασιλεία, η οποία είναι μία μικρή πόλη της Ελβετίας και όχι την Ζυρίχη;

Βέβαια την Βασιλεία! Η Basel, η πιο σημαντική Art Fair στον κόσμο, πραγματοποιείται στην Βασιλεία. Και φυσικά η LISTE πραγματοποιείται την ίδια περίοδο. Επίσης θέλαμε να επωφεληθούμε από το φανατικό κοινό της. Το “μόνο” που έπρεπε να κάνουμε, είναι να πείσουμε τους επισκέπτες της Art Basel που ενδιαφέρονται για τη νέα τέχνη, να περάσουν τις πύλες μας. Και σε αυτό είχαμε επιτυχία 100%. Το σπουδαίο για τη Βασιλεία είναι αυτή η συμπληρωματική σχέση μεταξύ Basel και LISTE.

Όταν ιδρύσατε την LISTE, σκεπτόσαστε το ρίσκο ή είσατε σίγουρος ότι ιδρύσατε μία καινούργια Art Fair, που ερχόταν να γεμίσει ένα κενό στην αγορά της σύγχρονης τέχνης; Ήταν απαραίτητο να στοχεύσετε σε ένα target group, διαφορετικό από αυτό της Art Basel;

Εκείνη την εποχή συνειδητοποιήσαμε ότι υπήρχε ένα κενό στην αγορά. Μία νέα γενιά γκαλερί δεν συμμετείχε στη Basel. Γκαλερί όπως η neugerriemschneider από το Βερολίνο, η Maureen Paley από το Λονδίνο, ο David Zwirner από τη Νέα Υόρκη, Air de Paris από το Παρίσι, η Eva Presenhuber, από την Ζυρίχη κλπ. Όλοι συμμετείχαν στην πρώτη LISTE. Δεν είμαστε απλά μία Art Fair με γκαλερί που δεν κατάφεραν να λάβουν μέρος στην Art Basel, αντίθετα είμαστε μία Fair, επικεντρωμένη στην παρουσίαση των περισσότερο νέων αναδύομενων γκαλερί με μεγάλο ενδιαφέρον, οι οποίες σε επίπεδο ποιότητας είναι συγκρίσιμες με την Art Basel. Και η εικοσιδιάχρονη ιστορία μας το αποδεικνύει. Δεν υπάρχει μια

γκαλερί που ιδρύθηκε μετά το 1996 και συγκαταλέγεται ανάμεσα στις σημαντικότερες σημερινές γκαλερί παγκοσμίως, της οποίας η πορεία, δεν περιλαμβάνει τουλάχιστο, μία εμφάνιση στην LISTE.

Ποια είναι η σχέση μεταξύ LISTE και Art Basel σήμερα;

Είμαστε πολύ καλοί φίλοι. Ανταλλάσσουμε τακτικά ιδέες και συζητούμε θεμελιώδη ερωτήματα, αντανακλώνοντας την Ελβετική νοοτροπία - δουλεύοντας όχι εναντία ο ένας στον άλλο, αλλά μαζί και αυτό αποτελεί πηγή δύναμης.

Πως αισθάνεσθε όταν βλέπετε νέες γκαλερί που άρχισαν την διεθνή παρουσία τους από την LISTE να μεταπηδούν στην Art Basel;

Φυσικά μας κάνει υπερήφανους! Αυτό είναι που επιζητούμε! Παρουσιάζουμε καινούργιες γκαλερί και ελπίζουμε ότι η εξέλιξη τους θα τις οδηγήσει μία ημέρα στην Art Basel. Μας αρέσει να συμβάλουμε σε αυτό.

Για πολλές γκαλερί είναι πολύ σημαντικός στόχος-όνειρο να συμμετάσχουν στην LISTE. Ποια είναι τα κριτήρια για την επιλογή και γιατί γίνονται δεκτές μόνο 10 καινούριες γκαλερί κάθε χρόνο;

Προσπαθούμε να βρούμε τις πιο συναρπαστικές και πρωτοποριακές γκαλερί από όλο τον κόσμο. Και να τις φέρουμε στην Βασιλεία με προσιτές τιμές (χάρης στην υποστήριξη του γενναιόδωρου συνεργάτη μας από το 1997, E.Gutzwiller & Cie, Banquiers), η LISTE - Art Fair Basel είναι μία πηγή ανακάλυψης για νέους και ανερχόμενους καλλιτέχνες, γι αυτό τον λόγο έχουμε συμβούλους σε όλο τον κόσμο, οι οποίοι μας λένε για τις νέες γκαλερί στην χώρα τους. Στο τελικό στάδιο, μια έμπειρη κριτική επιτροπή που αποτελείται κυρίως από ανθρώπους μουσείων, αποφασίζει ποιοι θα συμμετάσχουν για πρώτη φορά κάθε χρόνο. Ο κανόνας είναι 10 με 15 γκαλερί. Γιατί τόσες λίγες; Δεν υπάρχουν εκατοντάδες πραγματικά συναρπαστικές και εξαιρετικά ελπιδοφόρες νέες γκαλερί, κάθε χρόνο και αναζητούμε μόνο «το καλύτερο».

Όπως γνωρίζουμε, τα μέλη της κριτικής επιτροπής είναι πολύ σημαντικοί άνθρωποι της τέχνης. Με ποια συχνότητα αλλάζουν;

Με τα χρόνια έμαθα ότι είναι λάθος να θέτεις πολλούς κανόνες. Εάν μία ομάδα λειτουργεί καλά και αντιπροσωπεύει διαφορετικές απόψεις, θα ήταν λάθος να την αλλάξεις εξαιτίας ενός κανόνα. Αυτό σημαίνει ότι εμείς αλλάζουμε, πιστεύουμε ότι η αλλαγή ή οι προσθήκες είναι καλές.

Παρατηρούμε ότι με την πάροδο των ετών σημαντικές Art Fair χάνουν το κύρος τους, αντίθετα με την LISTE που παραμένει σταθερά στην 1η θέση πάντα φρέσκια, ανανεωμένη, πλήρως ενημερωμένη και με την ίδια υψηλή ποιότητα. Πόσο εύκολο είναι και πώς το διαχειρίζεστε;

Ναι, είμαστε πολύ τυχεροί που ακόμη έχουμε μία τέτοια σημαντική θέση στην διεθνή εικαστική σκηνή. Πάντα προσπαθούμε να παίξουμε ένα ρόλο στο καθοριστικό πνεύμα της εποχής μας, να παραμείνουμε σημερινοί και φρέσκοι. Πάντα να ρωτάμε τι κάνουμε και να δούμε τι χρειάζεται να αλλάξουμε. Αυτό το κάνεις για παράδειγμα σε διάλογο με τους ειδικούς. Αυτό είναι μία πραγματική πρόκληση αλλά ταυτόχρονα και τόσο συναρπαστικό. Και το πρώτο κριτήριο είναι να βελτιώνεται η ποιότητα. Το λιγότερο είναι συχνά το περισσότερο! Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Fair δεν έχει πάρει μεγαλύτερες διαστάσεις και γι' αυτό δεν δέχεται περισσότερες νέες γκαλερί κάθε χρόνο.

Παρόλο που η Αγορά Τέχνης, μετατοπίζεται σε διαφορετικές πόλεις της πλανήτη και νέα Κέντρα Τέχνης, δημιουργούνται είτε προς Ανατολάς (Ντουμπάι, Αμπού Ντάμπι, Χονγκ Κονγκ) ή στη Λατινική Αμερική, η Βασιλεία παραμένει πάντα στο επίκεντρο όλων...

Φυσικά, αυτό είναι το σημαντικό με την Βασιλεία. Είναι απλά φοβερό και είμαστε περήφανοι που συμπληρώνουμε την Τέχνη με τη μικρή μας μοναδική Fair και συμβάλλουμε στην επιτυχία αυτής της εβδομάδας τέχνης. Και μην ξεχνάμε, τα υπέροχα μουσεία με τα πολλά θαυμάσια πράγματα που έχουν να προσφέρουν.

Πιστεύετε ότι η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει την Αγορά της Τέχνης; Με ποιο τρόπο το διαχειρίζονται Γκαλερί και οι καλλιτέχνες;

Βεβαίως, η κρίση έχει επιπτώσεις. Πολλές καινούργιες γκαλερί έκλεισαν. Από την στιγμή που υπάρχει οικονομική κρίση, οι συλλέκτες επικεντρώνονται στην «αποδεδειγμένη» αξία, στα ασφαλή στοιχεία. Αυτό είναι σαφές από τα αποτελέσματα των δημοπρασιών, αλλά για τις καινούργιες γκαλερί τα πράγματα είναι δύσκολα. Υπάρχει λιγότερος θάρρος μεταξύ των συλλεκτών για να αγοράσουν αναδυόμενη-άγνωστη τέχνη - η συμπεριφορά της Αγοράς γίνεται «πιο συντηρητική». Με την LISTE, ελπίζουμε να προσφέρουμε κάποια βοήθεια στις Γκαλερί σε αυτή την αρένα. Περίεργοι και πιο θαρραλέοι συλλέκτες έρχονται ακόμα σε μας. Αλλά ακόμα και σε αυτή την Fair, η αγοραστική συμπεριφορά έγινε κάπως πιο προσεκτική και αργή.

Έχοντας πολύ στενή σχέση με το Παρίσι, επειδή ζούμε για μεγάλο χρο-

νικό διάστημα εκεί, παρατηρούμε ότι το Παρίσι γίνεται ολοένα και πιο δυναμικό στη σκηνή της Σύγχρονης Τέχνης. Πιστεύετε ότι το Παρίσι μπορεί να γίνει το νέο Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης, μετά το Λονδίνο και το Βερολίνο;

Ναι, πρέπει να ομολογήσω ότι το Παρίσι γίνεται όλο και πιο ενδιαφέρον. Υπάρχουν όμως πολλοί διαφορετικοί παράγοντες. Πόσο Σύγχρονα είναι τα Μουσεία; Τι κάνουν τα Ιδρύματα και Ινστιτούτα Τέχνης; Πολύ πρακτικά ερωτήματα που όμως είναι αποφασιστικά ως προς το αν κάποιος θα ανοίξει μια γκαλερί στο Παρίσι ή στο Βερολίνο. Αυτός είναι ένας λόγος για τον οποίο το Βερολίνο αναπτύσσεται, τα ενοίκια και η ζωή γενικά, για μια Μητρόπολη, είναι αξιοσημείωτα λογικά.

Όπως η LISTE έχει μία συνεχή ροή από συλλέκτες που έρχονται για να ανακαλύψουν νέους καλλιτέχνες, γνωρίζοντας ότι κάνουν μία επένδυση η οποία θα αποδώσει στο μέλλον. Μια και είναι πετυχημένη και με την εικοσάχρονη εμπειρία της, γιατί δεν έχει επεκταθεί και σε άλλες πόλεις όπως η Art Basel, που επεκτάθηκε στο Μαϊάμι και το Χονγκ Κονγκ;

Φυσικά και έχουμε επανειλημμένα εξετάσει τη δημιουργία μίας άλλης LISTE σε μια διαφορετική πόλη. Δεν έχει συμβεί ακόμα ... αλλά ποιος ξέρει; Μπορείτε επίσης να πείτε ότι ο κόσμος δεν χρειάζεται περισσότερες Art Fair... υπάρχουν ήδη πάρα πολλές... και οι «ίδιες» γκαλερί που παρουσιάζονται παντού. Και αν... τότε η ποιότητα πρέπει να είναι πάρα πολύ καλή...πρέπει να έχει νόημα... οπότε ίσως είναι καλύτερο να είμαστε αποκλειστικά στη Βασιλεία! Θα δούμε τι θα φέρει το μέλλον (Χαμογελάει).

Πρώτη Δημοσίευση 17/1/2017, www.dreamideamachine.com

© Συνέντευξης Έφη Μιχάλαρου & Δημήτρης Λεμπέσης